

#GRADANSKA INICIJATIVA PREMANTURE: LOKALNA SAMOUPRAVA PASIVNIM STAVOM INICIRA BERSPRAVNU GRADNJU#

U razvijenim demokratskim zemljama bespravna gradnja nezamisliva je i ne postoji (Švicarska, Švedska i niz drugih). No, Hrvatska je jako daleko od uređenih sustava. Korupcija, pasivnost i nerad uprava Gradova i Općina elementi su na kojima egzistira svaka bespravna gradnja.

Istarska županija na prvom je mjestu po devastaciji i razaranju djevičanske obale, šuma i parkova bespravnom gradnjom. Evidentni klasični primjeri kaznenih djela bespravne gradnje događaju se ovih dana u Općini Ližnjan. Uz neuredne potleušice sklepane od dasaka hrđavih limova i azbesta tu su i prave "vječne" građevine od opeka i armiranog betona.

Ližnjan: nepregledno naselje bespravno izgrađenih objekata

Masivna građevina (Slika 1.) nalazi se u Općini Ližnjan. Tu se uz samu cestu otvara nepregledno naselje bespravno izgrađenih objekata bez ikakvog plana ili organizacije. Septičke jame nikada nisu ispražnjene, njihov sadržaj odlazi u porozni teren sustavno zagađujući zemlju i zrak. Vreće sa smećem bacaju se gdje stignu. Naravno, ti ilegalci ne plaćaju ni komunalije, oni kao da ni ne postoje. Načelnik Općine Marko Ravnić tvrdi da godišnje prijavi stotinjak bespravnih gradnji građevinskoj inspekciji.

I na kraju; kapitalna pitanja: "Zašto načelnik prijavljuje divlju gradnju inspekciji kad zna da to nema učinka? Je li to zbog pasivnosti ili zbog nekog drugog razloga?" Umjesto da uzaludno obilazi divlja naselja može "preko noći" zauvijek zaustaviti bespravnu gradnju u svojoj Općini. Dovoljno je da podigne tužbu po Kaznenom zakonu RH.

Članak 212. (KZH)

"Republika Hrvatska dužna je i svakoga tko gradi građevinu u području koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednosti, kulturnim dobrom ili drugim područjem od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

Jedno uhićenje bespravnog graditelja rezultiralo bi rušenjem desetaka vikendica po samim vlasnicima. Više uhićenja bi momentalno zaustavilo bespravnu gradnju u Istri i u cijeloj Hrvatskoj.

Drugi primjer (Slika 2.) događa se u Općini Medulin. Ta inače bogata Općina digla je ruke sa svake zaštite svoga eko sustava i s bespravne gradnje. Bez ikakvog otpora te lokalne samouprave sagrađeno je 70 bespravnih gradnja u prekrasnom parku Kamenjaku. U toj najljepšoj zaštićenoj destinaciji hrvatske obale raste preko 600 biljnih vrsta. Kamenjak ima oko 30 posebno zaštićenih vrsta orhideja i šumovitu obalu s intimnim plažama. Dnevno u sezoni ulaznicu za Kamenjak plati i preko 2000 automobila pa turisti imaju priliku vidjeti i snimiti devastirani krajolik bespravne gradnje. Nadalje, uz medulinsku obalu i među divovskim borovima ima još preko 230 divljih objekata koji se (divlje) iznajmljuju bez ikakvih doprinosa.

Slika 2. pokazuje armirano betonsku konstrukciju troetažnog objekta tik do plaže Bijeca koji ima

građevinsku dozvolu samo za jednu etažu. Gradnju tog golemog objekta od tri etaže, protivnu prostornom planu Općine Medulin, jer narušava vizuru cijelog mjesta i čini devastaciju u prostoru, građevinska inspekcija zaustavila je. Sasvim je sigurno da bi trebalo ispitati i legalnost građevinske dozvole i za onu jednu etažu zbog vrlo "sumnjive" lokacije uz samu plažu. No, to nikoga iz Općine Medulin ne zanima.

I pokraj zabrane građevinske inspekcije kaznena djela bespravne gradnje na ovom zaista ružnom objektu nastavila su se. Divlji investitori oglušili su se o Kazneni zakon Republike Hrvatske što je realan povod za privođenje u pritvor po KZH, Članku 212.

Što je konkretno učinio načelnik Općine Medulin Ivan Kirac osim obilaska ovog golemog bespravnog objekta? Čini se - baš ništa, osim izjave da je Općina pokrenula kazneni postupak prema, za sada, **jednom počinitelju** s područja Kamenjaka koji je daleko od plaže Bijece. Čini se da je zaboravio na onih ostalih 69 divljih investitora sa zaštićenog Kamenjaka. Dakako i na ovog agresivnog graditelja s ruba plaže Bijeca. Je li i ovdje u pitanju samo pasivnost lokalne samouprave ili možda i "nešto drugo"?

Kazneni zakon je vrlo učinkovit, ali se ne provodi

Višegodišnja iskustva rješavanja bespravne gradnje putem prijava građevinskoj inspekciji ukazuje da su ti procesi predugi i neučinkoviti. Inspekcije formalno zaustavljaju gradnje, ali slijede pritužbe, žalbe i traženje urbanističkih usklađenja. Uglavnom se i pokraj zabrana, gradi dalje, jer su kazne rijetke. To traje dugo, kad-kad i godinama dok stignu drugostupna i pravomoćna rješenja. Za to vrijeme izgradi se još desetak ili više bespravnih gradnja, a ukloni se jedna ili ni jedna.

Kazneni zakon je vrlo učinkovit, ali se ne provodi. Razlozi su višeznačni; korupcija, aljkavost, namjerna neučinkovitost (zatvaranja očiju i ušiju) te strah od otkrivanja nezakonitog bogaćenja. **Činjenica je da se dio generacija gradonačelnika i načelnika Istre (ali i cijele Hrvatske) obogatio takozvanim urbanističkim kriminalom. Svoja jeftina polja ili šume pretvarali su u građevinske parcele i skupo ih prodavali. Ili su jeftino kupovali negrađevinsko zemljište i pretvarali ga u građevinsko. Bilo je tu i ministara (Ostojić, Kušćević...) i kandidata za predsjednika RH (Vidošević).**

Šteta od divlje gradnje u Hrvatskoj do danas preko 500 milijarda kuna

Zbog toga je bespravna gradnja u drugom planu – iako je **šteta od divlje gradnje u Hrvatskoj do danas preko 500 milijarda kuna**. Kompletni građevinski i obrtnički radovi bespravnih objekata plaćaju se bez ugovora i doprinosa državi, ne plaća se dokumentacija ni komunalni doprinosi, pristupne ceste, priključci na infrastrukturu, ni kasniji bilo kakvi doprinosi (voda, struja, smeće, TV, doprinosi za vodotokove, šume i sl.). Svi objekti na atraktivnom području iznajmljuju se bez davanja državi, tisuće noćenja krađu se legalnim hotelima i kampovima... Ako to množimo s nekoliko stotina tisuća bespravnih objekata u Hrvatskoj, te s mjesecima i godinama – to su milijarde!

Bespravnu gradnju štiti i urbanističko-graditeljska mafija koja u kolopletu s političkim lobijem iznalazi jeftine ili besplatne komplekse (gradilišta) te stvarnim ili fiktivnim kreditima gradi

stambena ili turistička naselja. Toj mafiji je u interesu da narod gleda u afere bespravnih vikendica uz more – a ne vidi njih!

Na kraju ove kratke elaboracije; vlada RH, svi ministri, dužnosnici, gradonačelnici i načelnici moraju shvatiti da je rješenje bespravne gradnje u Hrvatskoj jedino moguće po KZH, članku 212. Sve ostalo, uključujući i procese građevinske inspekcije, samo su pogodnosti za bespravne graditelje.

Nakon dugogodišnje i mukotrpne akcije naša Građanska inicijativa iz Premanture, 2021. istinom o bespravnoj gradnji pokrenula je akcije Državnog inspektorata. Pokrenut je jaki verbalni napad na bespravnu gradnju u Hrvatskom saboru (Kliman, Miletić...). Ali – samo verbalni!

Dio nekorumpiranih medija također je podržao borbu protiv bespravne gradnje – ali mjeseci prolaze bez ikakvog konkretnog rezultata.

Dok jaka i bogata urbanističko-graditeljska mafija uspješno zataškava nastavak akcija i kupuje vrijeme – spomenuta šteta od 500 milijarda kuna svakim danom raste. To će netko ipak morati zaustaviti, ili aktualna vlast ili ona buduća. Rješenje kaznenih djela bespravne gradnje tu je – pred nosom! Treba samo otvoriti Google i pogledati važeć Kazneni zakon, članak 212.

Premantura, 18. ožujka 2022.

Građanska inicijativa Premanture

U Hrvatskoj je šteta od bespravne gradnje, radova na crno i neplaćanja doprinosa oko 500

Kategorija: VAŠE VIJESTIAžurirano: Petak, 18 Ožujak 2022 17:45

Objavljeno: Petak, 18 Ožujak 2022 17:43

